

Høgna táttur

Guðrun situr í Júkagørðum,
sorgina ber so tunga,
hon lovast ongum edilingi
eftir Sjúrd hin unga.

*Grani bar gullið av heiði,
brá hann sínum brandi av reiði,
Sjúrdur vann av orminum,
Grani bar gullið av heiði.*

2. Guðrun situr í Júkagørðum
við trega og tungum meini,
hon lovast ongum edilingi
eftir tann Sjúrd svein.

3. Artala gongur í høllini,
biður teir saðla sær hest:
nú skal ríða í Júka garðar,
frú Guðrunu at festa.

4. Árla var um morgunin,
sólin roðar á tanga,
siggja teir ein so miklan kapp
at borgararmi ganga.

5. Guðrun situr yvir breiða borði,
kom henni mangt í huga,
teir gingu bæði út og inn,
hendan kapp at skoða.

6. Guðrun so til orða tekur,
skortar hon ei figgjar:
”Eg skal mær av høllini út
henda kapp at siggja.”

7. Guðrun gekk av høllini út
við so nýtum orðum:
”Tað glógvar so gull á hesum kapp,
sum Sjúrdur reið í forðum.”

8. Artala gongur í høllina inn,
hann bæði er vænur og vitur,
sum hon Guðrun Júka dóttir
yvir breiða borði situr.

9. Guðrun so til orða tekur,
tað er ei at dylja:
”Hvat eru tíni ørindi,
hvat tykist tú vilja?”

10. Artala so til orða tekur,
hann mælir av tungum trega:
”Tað eru míni ørindi,
Guðrun, tín at biðja.”

11. Guðrun situr yvir breiða borði,
glógvar í gulli reyða:
”Eg lovist ongum edilingi
eftir Sjúrdar deyða.”

12. Artala stendur á hallargólvi,
hann er nýtur drongur:
”Siga skalt tú mær nei ella ja,
eg spyrji teg ikki longur.”

13. Leingi sat Guðrun Júkadóttir,
hugsaði um tað tá:
hon hevði lovað hevna Sjúrd,
so leingi hon liva má.

14. Guðrun so til orða tekur,
tikin til góðar at evna:
”Hvussu heitir tú kappin reysti,
hvussu skal eg teg nevna?”

15. Tí svaraði Artala,
ið gull bar sær á hond:
”Tú skalt nevna meg Artala kong,
ið ræður fyri Húnalondum.”

16. Guðrun steig upp skundiliga,
hon rætti fram ljósa hond:
”Gjarna fylgi eg Artala kongi
aftur á Húnalond.”

17. Guðrum steig upp skundiliga,
hon rætti hond yvir borð,
fagurt var at lýða
á teirra festnarorð.

18. Artala kongur í Húnalandi,
sigist í bragda tátti,
festi frúnna Guðrunu,
ið Sjúrdur frægi átti.

19. Artala klæðist árla morgun,
hann gull ber sær á hand,
førir hann frúnna Guðrunu
við sær á Húnaland.

20. Artala klæðist árla morgun,
so er greint fyri mær,
og hana frú Guðrunu
hann førir í holl við sær.

21. Livdu saman í ríkinum
alt fyri uttan mein,
áttu børn, ólu av sær
unga sonin ein.

22. Guðrun var leingi á Húnalandi,
kinn bar hon so reyða,
nú leggur hon ráðini upp
at hevna Sjúrdar deyða.

23. Tað er hon Guðrun Júkadóttir
letur blanda vín,
Høgna og Gunnar og øllum brøðrum
býður hon heim til sín.

24. Artala kongur í Húnalandi
kátan mjøðin blandar,
býður hann øllum Júkabrøðrum,
teim stendur nú lív í vanda.

25. Gunnar gongur í høllina inn,
man so orðum stýra:
”Nú skulum vær til Húnalands,
Júkarpar fyra.”

26. Svaraði Grimhild móðir hans:
”Mær tykir tað eingin tattur,
at tit ríðið á Húnaland,
ið eingin kemur aftur.”

27. Tí svaraði Gunnar kongur,
tekur til orða svá:
”Tó skulum vær á Húnaland,
tað standist hvat av, ið má.”

28. ”Meðan tú fert á Húnaland
at drekka mjøð og vín,
Gíslar og Hjarnar vera eftir
báðir hjá móður síni.”

29. Gíslar og hann Hjarnar,
Júkungarnir báðir,
ríða teir til Húnalands
móti móður ráði.

30. Gíslar og hann Hjarnar,
Júkungarnir tveir,
ríða teir á Húnaland –
fátt kann forða feigum.

31. Upp stóð Grimhild drotningin,
hin svinna og hin sæla:
”Kvittar tú á Húnaland,
læt meg fylgja tær.”

32. ”Eg kann ei síggja, móðir mín,
at tíni eygun gráta,
báran brýtur á blómukinn,
tað kann eg ikki sjá.”

33. Svaraði Grimhild drotningin
í fyrsta orði tá:
”Tak tú hetta rúnarkelvið
og passa væl uppá.

34. Tak tú hetta rúnarkelvið,
bint um tínar lendar,
tað kann øllum lásum læsa,
allar sútir rinda.”

35. Sólin skín á heiðina,
hon skyggir á skjöldin fríða,
so var sagt, at Høgni kongur
skuldu undan ríða.

36. Tað er Høgni Júkason,
hann ríður seg fram við strond,
møtir hann eini sævarkvinnu
á teim hvítu sondum.

37. ”Heil og sæl, tú sævarkvinna,
sig mær av tí satt:
”Eg ríði nú á Húnaland,
komi eg heilur aftur?”

38. Hoyr tað, Høgni Júkason,
eg sigi tær av tí satt:
ríður tú á Húnaland,
ikki kemur tú aftur.”

39. Hoyr tað Høgni Júkason,
eg sigi tær døpur mein:
Um tú fert á Húnaland,
ikki kemur tú heim.”

40. Tað var Høgni Júkason,
sínnum svørði brá,
hjó hann hesa sævarkvinnu
sundur í lutir tvá.

41. Tekur hann hennar blóðiga høvur,
kastar út á sund;
kroppin skjýtur hann eftir,
sukku tey bæði í grund.

42. ”Ligg nú har tú vonða veittur,
tú hin illa kvinna,
eg skal ríða á Húnaland
sigur av kappum vinna.”

43. Tað er hann Høgni Júkason,
ríður hann fram við strond,
møtir hann einum sævarmanni
á teim hvítu sondum.

44. ” Heilur og sælur mín sævarmaður,
sig mær av tí gleim:
eg ríði mær á Húnaland,
komið eg heilur heim?”

45. ”Hoyr tað Høgni Júkason,
eg sigi tað av tí gleim,
væl máttú ríða á Húnaland,
tí heilur kemur tú heim.”

46. So letur Høgni Júkason
búgva skipini sín,
bæði letur hann í tey laða
virtin og so vín.

47. Oman skúgva teir flotdrekan
fram úr töttum neysti,
tá stóð fast í kjalarhæli
loypur so fram og goysti.

48. Bræddir vóru brandar,
skorin var hvør stokk,
stavnur og stýri av reyðargulli,
so var segl í topp.

49. Bræddir vóru brandar,
borðini vóru ný,
gyltir leika veðurringar
upp í miðan ský.

50. Høgni vindur segl í ráð,
teir út í havið fara,
grátandi vendi Grimhild
aftur í Júka garðar.

51. So grætur Grimhild drotningin,
tað hitt væna vív:
”Far væl Høgni sonur mín,
eg síggi teg ei í lívi.”

52. Grimhild fyri munnni mælir,
Høgni reisir á ferð:
”Eg kenni væl Guðrunu dóttur mína,
er roynd í ráðagerð.”

53. Sigldu teir frá landinum
út á saltan sjógv,
Høgni tekur jarnárar tvær,
hann setist sjálvur at rógva.

54. Ein kom maður í høllina inn,
Guðrunu sigur frá:
”Eg síggi skip av havi koma,
seglini gul og blá.”

55. Guðrun so til orða tekur,
øll í gulli skín:
”Vera man Gunnar og Høgni,
ið koma at vitja mín.”

56. Guðrun gongur í grasagarð,
hon reyðargull bar á hendi,
ramar risti hon illgerningar
og út í havið sendi.”

57. Vaksa tók tá veður,
byrður lá av londum,
sundur gingu jarnárar
báðar í Høgna hondum.

58. Vaksa tók tá veður,
sandur á tilju lá,
aldan breyt í bæði borð,
so fell tann bylgja blá.

59. Mælti tá ein lítil sveinur,
tóktist komin í vanda:
”Hvaðan eru hesir avrekshestar,
ið eftir sjónum ganga?”

60. Høgni so til orða tekur,
mælir so fyri sær:
”Hetta eru Guðrunar illgerningar
ristar móti mær.

61. Hetta eru eingir hestar,
ei heldur onnur ross,
tað er Guðrunar illgerningar,
ristar móti oss.”

62. Guðrun gongur í grasagarð,
reyðargull ber á hendi,
loysir hon út ørnir tvær
og út í havið sendi.

63. Ørnir tvær av landi koma,
setast á saltan sjó,
vaksa tekur veður í ský,
aldan brýtur á ló.

64. So var veður á sjónum hart,
at aldan reis frá grunni,
voldi tað Guðrun Júkadóttir,
sum illgerningar kundi.

65. So var veður á sjónum hart,
tá bliknaðu dreingir dýrir,
Gunnar gekk í lyftingina,
Høgni stóð við stýrið.

66. So var veður á sjónum hart,
ógvuligt á at líta,
stýrir so Høgni Júkason,
at frá dreiv mjøllin hvíta.

67. Høgni tekur sítt rúnarkelvi,
floygir tað út fyri borð,
ikki mátti illgerning vaksa,
so megnað vóru hans orð.

68. Høgni tekur sítt rúnarkelvi,
kastar tað út á sjó,
minka tók tá aldan,
tað stiltist væl á ló.

69. So var veður á sjónum hart,
tað reyk bæði sjógvur og sandur,
so var sagt, at Júkagarpar
slitu upp undir landið.

70. So var veður á sjónum hart,
tað hurrar í hvørjum streingi,
tóku teir havn í Húnalandi,
tí fullvæl dugdu dreingir.

71. Tá ið teirra snekkjan
kendi fagut land,
kasta teir sínum akkerum
á tann hvíta.

72. Kasta teir sínum akkerum
á tann hvíta sand,
fyrstur steig Gunnar Júkason
sínum fótum á land.

73. Fyrstur steig Gunnar Júkason
sínum fótum á land,
Høgni og Hjarnar og allir bøður
upp á hvítan sand.

74. Gingu teir frá strondum niðan,
so er greitt fyri mær,
gingu so allir Júkagarpar
niðan í grasagarð.

75. Uppi í miðjum grasagarði
aksla teir síni skinn,
og so búnir ganga teir
í høgur hallir inn.

76. Uppi í miðjum grasagarði
teir klæddust í brynjur dýru,
gingu so í høgur borgir
teir Júkagarpar fyra.

77. Tað var Gunnar og Høgni,
heim í garðin fóru,
úti Guðrun Júkadóttir
fyri teimum stóð.

78. Artala kongur í Húnalandi
blandar mjöð og vín,
úti stendur hon Guðrun,
hon fagnar væl brøðrum sínum.

79. Guðrun so til orða tekur,
glæð fyri uttan ekka:
”Gangið tit í hœllina inn
tann brúna mjöð at drekka.”

80. Tað var Høgni Júkason,
hann inn í hœllina steig,
tá sá hann á Guðrunu,
at ilt undir kinnum beið.

81. Guðrun so til orða tekur,
eg geri tað ei at loyna:
”Fáið mær higar skjöld og svørð
frá øllum tykkum at goyma.”

82. Mælti tað Guðrun drotningin
við hógv og hyggjin orð:
”Tær kastið svørð og herklæði,
tær stígið yvir borð.”

83. Svaraði Høgni Júkason,
hann heldur á brýndum knívi:
”Eingin fær mitt svørð og skjöld,
meðan eg eri á lívi.”

84. Tí svaraði Gunnar kongur,
hann heldur á brýndum mæka:
”Sjálvur skal eg vápnini goyma,
tað man ongan saka.”

85. Guðrun so til orða tekur,
bar um hjarta trá:
”Mætari maður Sjúrdur var,
á gullsaðli lá.”

86. Guðrun so til orða tekur,
ilskan í henni breyt:
”Minnist tú nakað Sjúrd hin unga,
tú legði mær á sjejt?”

87. Svaraði Høgni Júkason,
hann lítur á ringin reyða:
”Ei er blítt á brúnaskorum,
hon minnist á buðlungu deyða.”

88. Guðrun so til orða tekur,
hon letur av tungu falla:
”Minnist tú nakað Sjúrd hin unga,
tú førði mær heim til hallar?”

89. Svaraði Høgni Júkason,
hann lítur á ringin sín:
”Ei er blítt á brúnaskorum,
hon minnist á Sjúrdar lík.”

90. Inn kemur Guðrun árla morgun,
ilt er skap at eggja,
borð stóð breitt við silkidúk
og bjór fyri reystar seggir.

91. Tað var Guðrun Júkadóttir,
hon tók sær ker í hand,
so gekk hon í kjallaran,
sum mjøðurin fleyt íbland.

92. Tá ið hon hevði blandað teim
mjøðin út í vín,
tá so mikið óminni
letur hon har úti.

93. Og so mikið óminni
letur hon har úti,
ber so inn fyri Høgna
og biður hann drekka til sín.

94. Hyggin hyggur Høgni tá
at fingurgulli góða,
sveitka tekur hans fingurgull,
tað rodnaði rætt sum blóð.

95. Tað er Høgni Júkason,
hann kendi ta svikalist,
biður nú Guðrun systur sína
drekka av skálum fyrst.

96. Guðrun stendur á hallargólvi,
hon rodnar rætt sum blóð,
hon hvoldi um tað silvurker,
á breiðum borði stóð.

97. Kongurin klappar sær á knæ,
sum søgur ganga frá,
Gunnar, Høgna og allar brøður
hann setur nú sær íhjá.

98. Drekka teir í Húnalandi
bæði úti og inni,
drukku mjøð og klára vín
so glaðir á hvørjum sinni.

99. Drekka teir í Húnalandi
bæði við gleði og gleim,
illa líkar Guðrunu,
at eingin ertir teim.

100. Drekka teir í Húnalandi
bæði við gleði og gaman,
illa líkar Guðrunu,
at eingin ertir saman.

101. Guðrun krevur sín unga son
bæði við mekt og mæti:
”Eg vil geva tær gull og fæ,
stillar tú Høgna kæti.”

102. Sveinur var ungur á aldrinum,
hann gjørði tað, hon bað,
hann gekk at tí borðinum,
sum Høgni fyri sat.

103. Sveinur gekk at borðinum,
duldan hon hann dró,
hevði hann upp sína høggu hond,
Høgna á nasar sló.

104. Gekk hann fram at borðinum
og Høgna á nasar sló,
voldi tað Guðrun Júkadóttir,
at drekkjan var óro.

105. Høgna rann tað heita blóð
bæði um nasar og munn,
kappin var tá óstiltur,
svik var honum ei kunn.

106. Tað var Høgni Júkason,
hann reiður borðum skeyt,
allur hin brúni mjøður
á hallargólvi fleyt.

107. Tað var Høgni Júkason,
hann reiður sprakk borðum frá,
mitt á miðum hallargólvi
komst hann fótum á.

108. Høgni upp frá borði steig,
snarliga hann sær vendi,
meðan hann greiddi mækan til,
ígjøgnum sveinin rendi.

109. Høgni upp frá borði steig
og sínum svørði brá,
hann kleyv Guðrunar unga son
sundur í lutir tvá.

110. Eg man ei í Húnalandi
drekka tann mjöð við grand,
ótökk havi mín móðurdóttir,
ið so sín son upp vandi.

111. Guðrun gongur fyri Artala kong
og sigur honum frá:
”Deyður er vár ungi sonur,
helst av Høgna ráði.

112. Eg man ei á Húnalandi
longur við tær gæta,
um tú gert ikki miklar sændir
eftir tann dreingin mæta.

113. Eg man ei á Húnalandi
longur við tær stýra,
um tú gert ikki miklar sændir
eftir tann sonin dýra.”

114. ”Hoyr tað Guðrun søta mín,
tað vil eg ikki trúgva,
at tú vilt nakað tínum brøðrum
svik tilhandar snúgva.

115. Tá ið teir vógu Sjúrd svein,
tað völdu í stríði tínum,
tá var Gíslar lítið barn
heima hjá móður síni.”

116. Sváraði Guðrun Júkadóttir:
”Tað skal eg nú valda,
Gíslar og hann Hjarnar ungi,
báðir skulu gjalda.”

117. Hoyr tað mín hin veldiga søta,
legg mær til tess ráð,
hvussu vit skulum Høgna sterka
av sínum lívi fá.

118. Tað er ei lítið avreksverk
Høgna at ganga ímót,
hvar hann er í víggi staddur,
har hevur hann høvur á spjót.”

119. ”Taka skal tríggar aldirshúðir,
rýða í mannablóði,
har skal yvir Høgna leypa,
troyttur av miklum móði.

120. Hoyr tað reystur Artala kongur,
tað skalt tú ikki gloyma:
sláa skal tær fyri hallardyr
og fast við jarni soyma.”

121. Tað var Artala kongur,
ei hann tað nú gloymdi,
hann sló tær fyri hallardyr
og fast við jarni soymdi.

122. Guðrun stendur fyri breiðum borði,
mælir nú um tann vanda:
”Nú skal Gíslar bróðir mín
fyrstur á húðum ganga.”

123. Høgna upp frá borði steig,
ei mundi hann orðum spara,
ein av øllum Júkagørpum
hann ræður fyri hinar svara.”

124. Høgna so til orða tekur,
hann mælir av tungum trega:
”Gíslar og Hjarnar heim skulu fara
sína móður at gleða.

125. Gíslar og Hjarna báðir vóru
heima hjá móður síni,
tá ið eg og Gunnar
tóku Sjúrd av lívi.

126. Guðrun so til orða tekur:
”Tó skulum vit tað valda,
Gíslar, Hjarnar og allir brøður
líka skulu gjalda.

127. Gíslar og hann Hjarnar
mundu á húðum ganga,
allir sóu teir niður falla,
eingin upp aftur standa.

128. Guðrun stendur fyri breiðum borði,
mælir nú um tann vanda:
”Nú skal Gunnar bróðir mín
aftur á húðum ganga.”

129. Tað var Guðrun Júkadóttir,
hon völdi teim sorg og sút,
øvutur bardist Gunnar kongur
av glastriborgini út.

130. Tað var reystur Gunnar kongur,
í stórari trongd var staddur,
klývur hurðar úr seigum jarni,
hann mundi ei vera ræddur.

131. Gunnar kongur á húðir sprakk,
elvist nú meiri vandi,
allir sóu hann niður falla,
eingin upp aftur standa.

132. Guðrun stendur fyri breiðum borði,
hon mælir um tann vanda:
”Nú skal Høgni bróðir mín
síðstur á húðum ganga.”

133. Høgni so til orða tekur,
hann heldur á búnum brandi:
”Betri var í Júkagørðum
at drekka mjøðin í blandi.”

134. Tað var Høgni Júkason,
var staddur í stórari trongd,
feldi niður tólv hundrað,
hann ruddi fyri sær gongd.

135. Høgni tekur brandin tá,
tað vil eg fyri tykkum tína,
gongur so í loftið fram,
hann minnst á móður sína.

136. Mælti tá Høgni Júkason,
hann studdist við dragið svørð:
”Tó skal ganga á aldirshúðum
og vita, hvussu fer.”

137. Høgni sprakk yvir aldirshúðir,
hann læt tað so vera,
honum barst ikki fóturin við,
tað tókti honum einki at gera.

138. Høgni sprakk yvir húðirnar,
hann fekk ei bana her,
hann kom niður á grønan vøll
og studdist við skjöld og svørð.

139. Høgni sprakk yvir aldirshúðir,
hann býst ei við frið,
tá stóð brynjað fyri honum
alt Artala kongins lið.

140. Høgni stendur í grasgarði,
bindur upp hjálmin sín:
”Áður enn dagur at kvøldi kemur,
í blóði drekkum vær vín.”

141. Høgni tokar í herin fram
við bitrum brandi í hendi,
eg svørji tann eið á mína trú,
hann mangan sveitan rendi.

142. Høgni tokar í herin fram,
mátturin í honum veks,
hann sparir ei sín bitra brand,
hann vegur fimm og seks.

143. Høgni ríður í herin fram,
hann býst ei við frið,
hann legði niður á Húnalandi
alt Artala kongsins lið.

144. Legði hann niður alt hans lið
við svørð og bitrar eggjar,
tað var Høgni Júkason,
hann hopar til hallarveggjar.

145. Vegið fekk hann alla tá,
frá man frættast víða,
síðla var um aftanin,
tá løttu teir av at stríða.

146. Guðrun kemur út árla morgun,
grimt var henni í huga,
heilan sær hon Høgna standa,
ei hævdu ráðini dugað.

147. Árla var um morgunin,
tað roðar fyri sól,
tá hevði reysti Artala kongur
brynjað út hundrað tólv.

148. Árla var um morgunin,
ið sólin roðar í fjøll,
løgdu teir sínum bardøgum
skamt frá kongsins høll.

149. Høgni reið av høluni út,
hann býst ei við frið,
enn stóð brynjað fyri honum
alt Artala kongsins lið.

150. Tað var Høgni Júkason,
hann ríður teim ein ímót,
hvør ið kom tá fyri hans hond,
tá hevði hann hævur á spjót.

151. Høgni ríður í herin fram,
hann roynir góðar gripir,
hann fellir niður av Húnamonnum
tíggju fyri hvørja sipan.

152. Vegið fekk hann Húnamenn
við svørð og bitrar eggjar,
tað var Høgni Júkason,
hann hopar til hallarveggjar.

153. Guðrun kemur út árla morgun,
sól tók fagurt at branda,
heilan sær hon bróður sín
á leikvøllunum at ganga.

154. Guðrun so til orða tekur,
frá man frættast víða:
”Hoyr tað Høgni bróðir mín,
tú skalt á skógin ríða.

155. Tú skalt burtur á skógin ríða,
eystur um Hildará,
har skalt tú tey undur síggja,
ið tú í forðum vá.”

156. Høgni reyð á skógin burt
eystur um Hildará,
har mundi hann tey undur síggja,
ið hann í forðum vá.

157. Høgni stendur á grønum vølli,
víða um seg hyggur,
mikið var tá buðlung lík.
á gullbørum liggur.

158. Høgni stendur á grønum vølli,
slíkt er mikið undur,
mikil hestur, stórur og sterkur,
loypur har á grundum.

159. Høgni stendur á grønum vølli,
honum kom mangt í huga,
hann sá høvur við hestins bók
bundið við saðilbuga.

160. Tungan tók at mæla,
hon læt so orðum víkja:
”Illa gjørði tú Høgni tað,
at tú ræð meg at svíkja.

161. Mær unti Brynhild Buðladóttir,
tað hitt væna vív,
mær unti Guðrun Júkadóttir,
harfyri læt eg lív.

162. Brynhild unti mær so væl,
hon sprakk eftir mín deyða,
Guðrunu skiftið tit gull og fæ
og mangar ringar reyðar.

163. Heim til hallar ríð tú nú
bæði við gleði og gleim,
eg fari aftur til heiðin skóg
og vítt yvir vørild og heim.”

164. Høgni reið til hallar heim,
hann býst ei við frið,
tá stóð brynjað fyri honum
alt Artala kongsins lið.

165. Høgni reið í herin fram,
hann letur av brandi rúka,
fótur ei nertur við jørðina,
hann treður á mannabúkar.

166. Hundar goya, úlvir túta,
ørnin hyggi læsti,
hundrað heilt og hartil hálv
hann fellir í hvørjum kasti.

167. Tað var Guðrun Júkadóttir,
heldur at tí gaman,
meira ið Høgni høgur sundur,
meira renna teir saman.

168. Tað var Høgni Júkason,
hann gav tí fullvæl gætur,
teir ið hann um dagin drepur,
teir lívgar hon upp um nætur.

169. Tí svaraði Høgni Júkason:
”Her elvist ein illur siður,
leiðist mær í Húnalandi
at høgga trælar niður.”

170. Guðrun kemur út árla morgun,
grimt var henni í huga,
heilan sær hon Høgna ríða,
ei hava svikini dugað.

171. Hon glør við eygum, glettir á tonn,
við kjaftinum mundi hon gapa,
gjarna hevði hon Høgna gloypt,
eingi kundu svikini bata.

172. Tað var Guðrun Júkadóttir,
hon heitir á sveinin sín:
”Gakk tú tær eftir longu Gevu
og bið hana koma til mín.”

173. Hann var fimur á fótunum,
ið boðini skuldi bera,
øll letur hon klæði hans
við rósar og liljur skera.

174. ”Hoyr tað Geva langa,
eg sigi tær satt ífrá,
deyður er Guðrunar ungi son,
helst av Høgna ráði.

175. Hoyr tað Geva langa,
tú ert ein kempa sterk,
hevði tú Høgna av lívi tikið,
tað var eitt roysnisverk.”

176. Geva so til orða tekur,
hon talar um sín vilja:
”Tað er ikki eins mans verk
hans høvur frá búki at skilja.”

177. Høgni reið mót Gevu fram
við bitrum svørði í hendi,
hann hevði upp sín bitra brand,
ígjøgnum Gevu rendi.

178. Tað var Høgni Júkason,
sínnum svørði brá,
hann kleyv reystu longu Gevu
sundur í luti tvá.

179. Tað er hon Guðrun Júkadóttir,
hon bryggjar og blandar vín,
býður nú Tíðriki Tatnarsyni
heim í høll til sín.

180. Hann var fimur á fótunum,
ið tey boðini bar
haðan á tann grøna skóg,
ið Tíðrikur fyri var.

181. ”Vælkomin Guðrunar lítil svein
higar nú til mín,
drekki nú hvat tær betur líkar
mjøðin ella vín.”

182. ”Lítið er mær um mjøðin tín,
allvæl minni um vín,
onnur havi eg ørindi
higar í dag til tín.

183. Onnur havi eg ørindi
higar í dag til tín,
tað er hon Guðrun Júkadóttir,
býður tær heim til sín.”

184. Tíðrikur hvarv av vølli burt,
so er greint fyri mær,
snarliga kom í Artala borg,
sum Guðrun fyri var.

185. ”Vælkomin Tíðrikur Tatnarson,
so væl eg á teg troysti,
hevði tú Høgna av lívi tikið,
tað var eitt manndómsroysni.”

186. ”Hoyr tað Guðrun Júkadóttir,
tú elvir mær miklan vanda,
hvussu skal eg Høgna av lívi taka,
ið einki svørð kann granda.”

187. ”Bæði silvur og reyðargull
vil eg geva tær tá,
um tú Høgna Júkason
klývur í luti tvá.”

188. Tíðrikur hvarv úr sessi burtur,
hann er maður hin vesti,
hann kom aftur uttan hallar
á kolsvørtum hesti.

189. Høgni reið mót honum fram,
við so stórari ferð,
møtti honum Tíðrikur Tatnarson,
hann gav honum sár av svørði.

190. Høgni brá sínum bitra brandi,
kappin tann hin mesti,
sló so Tíðrik Tatnarson
opnan niður av hesti.

191. Tíðrikur hvarv av vølli burt,
fáir finnast slíkir,
brá hann sær á loftið upp
í flogdreka líki.

192. Eitur spýði hin svartu dreki
niður á Høgna brynju,
hann var ei við vápnum vegin,
harfyri læt hann synja.

193. Tungt er tað í heiminum
stórar sorgir at bíða,
eitur bar hann í brynju síni,
so fast í hjartað man sviða.

194. Høgni snúðist haðan burt,
hann bardist ikki longur,
eitur gongur at hjartanum,
tá fólnaði nýtur drongur.

195. Tað var Høgni Júkason,
heim í garðin fór,
úti sjálvur Artala kongur
fyri honum stóð.

196. ”Eg havi einki sár á mær,
grið vil eg ei tiggja,
lánið mær eina jalsdóttur
í nátt á armi at liggja.”

197. Svaraði Guðrun systir hans,
hon heldur hann fyri háð:
”Fáið honum svínahirðidóttur
at sova hans armi á.”

198. Tí svaraði Artalakongur,
mundi hann æt honum hyggja:
”Hoyr tað Høgni Júkason,
ta bøn skalt tú tiggja.”

199. Tí svaraði Artala kongur,
hann tekur til orða svá:
”Fáið honum eina jalsdóttur
at sova hans armi á.”

200. Fingu teir honum jalsdóttur
at sova hans armi á,
hann gat svein við jalsdóttur,
sum søgan sigur frá.

201. ”Hoyr tað Helvík jalsdóttir,
eg sigi tær orðum hátt:
gitið man Artala kongur hava
svein á hesi nátt.

202. Eignast vit ein ungan son,
tungt man sorgin falla,
hoyr tað Helvík jalsdóttir,
Høgna skalt tú hann kalla.

203. Tú eigur tær ein ungan son,
Guðrun vil hann pína,
tak tú hennara onkarbarn
og legg í vøggju tína.

204. Tú eigur tær ein ungan son,
Guðrun vil honum sýt,
ver tú tær í øllum klók,
tú gakk tær síðari út.

205. Tað er hon Guðrun systir mín,
hon kann svikalist,
hon biður teg Helvík jalsdóttur,
ganga av durum fyrst.

206. Tú skalt biðja hana undan ganga,
tí hon ber hævur hægri,
tú skalt ganga aftaná,
tí tú ert ein mun lægri.

207. Eignast vit ein ungan son,
lat tað vera svá:
bið hann Høgna hevna mín,
um hann liva má.

208. Tak tú hetta rúnarbelti,
tú bint um tínar lendar,
tað kann læsa lásnum upp
og tínar sútir rinda.

209. Hoyr tað Helvík jalsdóttir,
eg geri tað ei at loyna,
fá tað várum unga syni,
tá ið hann kann at goyma.

210. Eg gevi tær bæði gull og fæ
og mangar ringar reyðar,
tak nú við mín jalsdóttir,
og hevni so væl mín deyða.”

211. Tá segði Høgni Júkason:
”Nú verður ikki longur,
eitur gongur at hjartanum.”
So fólnaði nýtur drongur.

212. Helvík leit at síggja á,
tá ið Høgni mundi doya,
síðan gróv hon dreyg í heyg,
sum dreingir í dalinum hoya.

213. Árla var um morgunin,
sólin roðar í líð,
upp stóð unga jalsdóttir,
men Høgni læt sítt lív.

214. Tær ganga sær við børnunum
níggu mána sínar,
til at teirra stundum leið,
tær føða sveinar fríðar.

215. Helvík unga sonin ár,
borin til gott at evna,
síðan bað hon presti bera,
Høgna bað hon nevna.

216. Guðrun unga sonin ár,
tung man sorgin falla,
síðan læt hon presti bera,
Svein biður hon hann kalla.

217. Tá ið tær høvdu á songum liðið,
lætta tekur vandi,
nú er at teim stundum komið,
tær skulu av durum ganga.

218. Sótu tær inni mánan ein,
sótu tær inni tvá:
”Hoyr tað unga jalsdóttir,
tú skalt fyrst útgá.”

219. Tí svaraði unga jalsdóttir:
”Tað skal eg um valda,
tú bert hægri krúnuna,
tí skalt tú fyrst útganga.”

220. Helvík átti sær ungan son,
hann vildi Guðrun pína,
tekur hon Guðrunar unga son
og leggur í vøggju sína.

221. Tað gjørði Guðrun jalsdóttir,
tykir hon í tí tattur,
leggur hon sín hin unga son
í Guðrunar vøggju aftur.

222. Guðrun gekk höllina inn,
hon víða um seg sá,
tekur sín hin unga son
og sneiðir hævur frá.

223. Tað var Guðrun Júkadóttir,
hon völdi sær stóran harm,
tað vil eg av sonnum siga,
hon drap sítt onkarbarn.

224. Høgni voks upp í ríkinum
til gævuligan mann,
Artala kongur í Húnalandi
mundi fostra hann.

225. Árla var um morgunin,
sólin skein so víða,
tað var Høgni Høgnason,
hann lystir á skóginn ríða.

226. Høgni reið á skóginn burt,
sum søgur ganga frá,
møtir hann síni sælu móður,
fyri eystan Hildará.

227. Helvík so til orða tekur,
hon smílist undir lín:
”Tað svørji eg á míni trú,
at tú ert sonur mín.”

228. Høgni so til orða tekur:
”Tí vil eg ikki trúgva,
eg havi ei sæð eina lægri konu
kunna betri at ljúgva.”

229. ”Tak tú henda lítin knív,
hygg ið væl hann bítur,
sker so meg í armin mín,
vita um í hjartað nýtur.”

230. Hann tók henda lítin knív,
hugdi ið væl hann beit,
skar hann hana í armin sín,
tað fast í hjartað neit.

231. Mælti tað Høgni Høgnason,
hann smíltist undir lín:
”Tað kenni eg á sjálvum mær,
at tú ert móðir mín.”

232. ”Hoyr tað Høgni sonur mín,
eg sigi tær satt ífrá,
Høgni bað teg hevna sín,
um tú liva má.

233. Tak tú hetta rúnarbelti,
bint um tinar lendar,
tað kann øllum lásnum læsa,
allar sorgir rinda.”

234. Tí svaraði hans sæla móðir,
ið tungu bar so snjalla:
”Eg gevi tær tað búna svørð,
ið faðir tín søkti úr fjalli.

235. Og tær gevi eg bæði gull og fæ
og mangar ringar reyðar,
tak nú við mín sæli sonur
og hevni tín faðirs deyða.”

236. Hann kom ikki av skógi heim
fyrr enn síðla á kvøldi,
Artala kongur yvir borði sat,
við alt sítt dreingjavelði.

237. Sveinur gekk í höllina inn,
hann skuldi ljósið skara,
hann brendi gjøgnum fótablað,
hann mundi tað ikki vara.

238. Sveinur skuldi ljósið skara,
er mær ei á tí hól,
ljósið brendi í fótablað
niður í hallargólv.

239. Tí svaraði Artala kongur,
riður í brósti rennur:
”Hvat hugsar tú sveinur so djúpt,
tú gáar ei, at tú brennur.”

240. ”Tað hugsar eg, Artala kongur,
at tú hevur miklan eyð,
man tó verða á tínari ævi,
at tú tiggur vatn og breyð.”

241. ”Bæði havi eg gull og fæ,
og hartil nógvan eyð,
tað verður ikki, meðan eg livi,
at eg tiggja vatn og breyð.”

242. Árla var um morgunin,
sólin skein so víða:
”Vilt tú nakað Artala kongur
í dag á skógin ríða?”

243. Tí svaraði Artala kongur
somu morgunstund:
”Gjarna vil eg fylgja tær
ígjøgnum grønu lund.”

244. Árla var um morgunin,
sól tók fagurt at roða,
nú lystir hann at gullbjørgi
sítt reyðargull at skoða.

245. Ríða teir á skógin burt,
gláðir í huga full,
vísti hann honum á húsið tað,
ið lagt var innan av gull.

246. Tí svaraði Artala kongur
og tekur til orða svá:
”Hoyr tað nú harra Svein,
tú skalt her fyrri inngá.”

247. Tí svaraði harra Svein:
”Tað skal eg nú valda,
tú bert hægri krúnuna,
fyrstur skalt tú innganga.”

248. Tað var reystur Artala kongur,
hann inn í húsið sá,
Høgni smeldi hurð í lás
og snúðist so haðan ífrá.

249. Høgni fyrri uttan stendur,
gláður uttan sút,
læsti hann aftur við rúnarbelti,
hvørki teirra náddi út.

250. ”Bæði hevur tú gull og fæ,
og hartil nógvan eyð,
vilt tú nakað Artala kongur
tiggja vatn og breyð?”

251. ”Bæði havi eg gull og fæ,
og hartil nógvan eyð,
gjarna vil eg nú harra Svein
tiggja av tær vatn og breyð.”

252. Inni svølti hann bæði tey
há tít gullinum reyða,
tað gjørði Høgni Høgnason,
so hevndi hann faðir síns deyða.

253. Tað var Høgni Høgnason,
ið mikið gull mundi fá,
hann kom ikki aftur í gullbjørgið,
fyrri enn kongurin turrur lá.

254. Høgni gisti sína móður
síðla dags á kvøldi,
síðan reið hann haðan burt
til kongin í Danaveldi.

Høgna táttur er triði táttur av Sjúrdar kvæði. Hinir báðir fyrri tættirnir eru Regin smiður og Brynhildar táttur. Høgna táttur er her skrivaður av eftir FÆRÖISKE KVÆDER I, sum Hammershaimb gav út í 1851. Stavsetingin er varliga broytt til ta, vit brúka nú. Um gongdina í kvæðinum lesist best í FØROYA KVÆÐI bindi 1 síðu 33 (Bókagarður 1998). jd.